

Sygn. akt III KK 303/12

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 lutego 2013 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Tomasz Artymiuk (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Barbara Skoczowska

SSN Dariusz Świecki

Protokolant Jolanta Włostowska

przy udziale prokuratora Prokuratury Generalnej Jerzego Engelkinga,
w sprawie J. M. W.

obwinionego z art. 145 k.w.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie

w dniu 13 lutego 2013 r.,

kasacji, wniesionej przez Prokuratora Generalnego na niekorzyść obwinionego od
wyroku Sądu Okręgowego w Z.

z dnia 25 maja 2012 r.,

utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego w T.

z dnia 29 marca 2011 r.,

**uchyla zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę Sądowi
Okręgowemu w Z. do ponownego rozpoznania.**

UZASADNIENIE

J. M. W. obwiniony został przez Straż Graniczną o to, że:

1. w dniu 11 września 2010 r. w miejscowości W., podczas kontroli drogowej nie zastosował się do sygnałów i poleceń osoby uprawnionej do kontroli ruchu drogowego – tj. o wykroczenie z art. 92 § 1 k.w.;

2. w dniu 11 września 2010 r. w miejscowości W., podczas kontroli drogowej zaśmiecił drogę poprzez wyrzucenie niedopałka papierosa na drogę publiczną – tj. o wykroczenie z art. 145 k.w.

Wyrokiem z dnia 29 marca 2011 r. Sąd Rejonowy uznał J. M. W. za winnego popełnienia zarzucanych mu czynów wyczerpujących: w pkt 1 dyspozycje art. 92 § 1 k.w., zaś w pkt 2 dyspozycję art. 145 k.w., i za to, na podstawie art. 92 § 1 k.w. w zw. z art. 9 § 2 k.w., wymierzył mu karę grzywny w wysokości 520 zł, zasądzając od obwinionego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 100 zł tytułem zryczałtowanych wydatków postępowania.

Apelację od tego wyroku wniósł obwiniony, który przedstawiając swoją wersję zdarzenia, zbieżną z treścią wcześniejszych wyjaśnień, wnioskował ostatecznie o zmianę zaskarżonego wyroku przez uniewinnienie od popełnienia zarzucanych mu czynów.

Wyrokiem z dnia 5 lipca 2011 r., Sąd Okręgowy w Z.;

- I. uchylił zaskarżony wyrok w części dotyczącej czynu opisanego w pkt 2 i na podstawie art. 5 § 1 pkt 9 k.p.s.w. postępowanie o ten czyn umorzył,
- II. zmienił zaskarżony wyrok w pozostałej części w ten sposób, że uchylił orzeczenie o wymierzeniu obwinionemu kary grzywny i na podstawie art. 92 § 1 k.w. orzekł wobec obwinionego za czyn opisany w pkt 1 karę nagany,
- III. w pozostałym zakresie zaskarżony wyrok utrzymał w mocy.

Nadto sąd odwoławczy zwolnił obwinionego od ponoszenia kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze.

Orzeczenie Sądu drugiej instancji, w zakresie rozstrzygnięcia zawartego w pkt I, tj. umorzenia postępowania na podstawie art. 5 § 1 pkt 9 k.p.s.w. (dotyczącego czynu z art. 145 k.w.), zaskarżył na niekorzyść obwinionego Prokurator Generalny zarzucając rażące i mające wpływ na treść wyroku naruszenie przepisów postępowania – art. 5 § 1 pkt 9 k.p.s.w. w zw. z art. 17 § 3 k.p.s.w. w zw. z art. 99 k.p.s.w. i art. 95 § 4 k.p.s.w. w zw. z § 2 pkt 1 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 1 sierpnia 2005 r. w sprawie wykroczeń, za które funkcjonariusze Straży Granicznej są uprawnieni do nakładania grzywien w drodze mandatu karnego (Dz. U Nr 157, poz. 1321 ze zm.) – przez błędne przyjęcie, że Straż Graniczna nie posiada uprawnień w zakresie ścigania i występowania z wnioskiem o ukaranie za wykroczenie

stypizowane w art. 145 k.w., co spowodowało niezasadne umorzenie postępowania przeciwko J. M. W., wnosząc o uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Z.

W uwzględnieniu powyższej kasacji Sąd Najwyższy wyrokiem z dnia 15 marca 2012 r., III KK 363/11, uchylił wyrok Sądu Okręgowego w Z. w zaskarżonej części i w tym zakresie przekazał sprawę temu Sądowi do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym.

Wyrokiem z dnia 25 maja 2012 r., Sąd Okręgowy w Z., po rozpoznaniu apelacji obwinionego „utrzymał w mocy zaskarżony wyrok”, zasądając od obwinionego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 102 zł tytułem kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze.

Kasację w niniejszej sprawie po raz kolejny wniósł Prokurator Generalny, który zaskarżył wyrok Sądu Okręgowego w Z. z dnia 25 maja 2012 r. w całości na niekorzyść obwinionego J. M. W. zarzucając *„rażące i mające istotny wpływ na treść orzeczenia naruszenie przepisów prawa procesowego – art. 82 § 2 pkt 2 k.p.s.w. w zw. z art. 437 § 1 k.p.k. w zw. z art. 109 § 2 k.p.s.w. i w zw. z art. 442 § 1 k.p.k. w zw. z art. 109 § 2 k.p.s.w., polegające na zaniechaniu wydania, w ponownym postępowaniu odwoławczym, w stosunku do J. M. W. rozstrzygnięcia co do kary, mimo zaakceptowania rozstrzygnięcia sądu I instancji o uznaniu obwinionego za winnego popełnienia czynu z art. 145 k.w., co skutkuje niemożliwością wykonania wydanego wyroku”*. W oparciu o ten zarzut skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w Z. do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja wniesiona przez Prokuratora Generalnego na niekorzyść obwinionego J. M. W. – z zachowaniem terminu określonego w art. 110 § 2 k.p.s.w. – jest zasadna.

Nie ulega wątpliwości, że rezultatem wyroku wydanego przez Sąd Najwyższy w dniu 15 marca 2012 r. (III KK 363/11), którym – w uwzględnieniu poprzedniej kasacji Prokuratora Generalnego – uchylono wyrok Sądu Okręgowego w Z. z dnia 29 marca 2011 r., w zakresie umorzenia postępowania co do czynu z art. 145 k.w., i sprawę przekazano do ponownego rozpoznania temu Sądowi w postępowaniu odwoławczym, była konieczność rozpoznania sprawy przez Sąd drugiej instancji w granicach w jakich nastąpiło przekazanie (art. 442 § 1 k.p.k. w

zw. z art.109 § 1 k.p.s.w.). Oczywiście jest również i to, że przedmiotem powtórnego procedowania tego Sądu musiało być rozstrzygnięcie co do apelacji obwinionego od wyroku Sądu Rejonowego w T. z dnia 29 marca 2011 r. w zakresie, w jakim zakwestionował on przypisanie mu sprawstwa czynu stypizowanego w art. 145 k.w. Jest również poza sporem, że wydając rozstrzygnięcie w tym ponowionym postępowaniu Sąd Okręgowy w Z. zobligowany był uwzględnić fakt prawomocnego orzeczenia zawartego w pkt II pierwszego wyroku zapadłego w instancji *ad quem* co do czynu z art. 92 § 1 k.w., a więc zarówno co do uchylecia orzeczenia o ukaraniu obwinionego karą grzywny, jak i wymierzeniu za to wykroczenie kary nagany.

Sąd Okręgowy w Z. ze swojego obowiązku wywiązał się jedynie częściowo. Wprawdzie orzekając o utrzymaniu w mocy zaskarżonego wyroku sądu *meriti* przesądził winę J. M. W. co do zarzucanego mu czynu z art. 145 k.w., pominął jednak okoliczność, że w zaistniałym układzie procesowym konieczne jest również – a to stosownie do treści art. 82 § 2 pkt 2 k.p.s.w. – rozstrzygnięcie co do kary za to wykroczenie, bowiem kara grzywny wymierzona pierwotnie za oba wykroczenia w oparciu o przepis art. 9 § 2 k.w., już nie istniała, zaś wymierzona kara nagany dotyczyła wyłącznie wykroczenia z art. 92 § 1 k.w.

Brak rozstrzygnięcia w przedmiocie kary za wykroczenie z art. 145 k.w. czyni zapadłe orzeczenie nie tylko niepełnym, lecz w rezultacie tego również niewykonalnym, bowiem powstałych w tym zakresie wątpliwości nie można – co trafnie zasygnalizował autor kasacji – rozstrzygnąć w trybie art. 13 § 1 k.k.w. Postanowienia wydawane w oparciu o powołany wyżej przepis służą jedynie wyjaśnieniu wątpliwości wynikłych na skutek nieprecyzyjnych albo zbyt ogólnych sformułowań zawartych w orzeczeniu lub związanych ze zdarzeniami, które nastąpiły po jego wydaniu, nie można natomiast w tym postępowaniu dokonywać zmian lub uzupełnień zapadłych orzeczeń, także o elementy, które powinny się w nich znaleźć jako obligatoryjne.

Trafność sformułowanego w kasacji zarzutu wskazującego na rażące naruszenie wymienionych w nim przepisów prawa procesowego, w szczególności art. 82 § 2 pkt 2 k.p.s.w., oraz, jak to wykazano wyżej, istotny wpływ stwierdzonego uchybienia na treść zaskarżonego orzeczenia (brak możliwości jego wykonania), implikowały uchylenie wyroku Sądu Okręgowego w Z. z dnia 25 maja 2012 r. i przekazanie sprawy (nie upłynął bowiem, z uwagi na treść art. 45 § 2 k.w., termin

przedawnienia wykroczenia z art. 145 k.w.) do ponownego rozpoznania Sądowi drugiej instancji.

Procedując ponownie Sąd ten rozpozna apelację obwinionego w zakresie czynu z art. 145 k.w., a wydając orzeczenie baczył będzie, aby znalazły się w nim wszystkie rozstrzygnięcia wymagane przepisami postępowania.

Mając na uwadze powyższe orzeczono, jak w części dyspozytywnej wyroku.